

**Natuurtoets
VBK Wormer Jisp Neck**

Auteurs:	M.H.M. Groenewegen MSc
Opdrachtgever:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Datum:	5 maart 2018
Collegiale toets:	Ir. R. de Beer
Status rapport:	Definitief
Registratienummer:	201700317v2

Waterproef, laboratorium voor onderzoek van water en bodem

Dijkgraaf Poschlaan 6 – Postbus 43 – 1135 ZG Edam

T 0299 39 17 00 - F 0299 39 17 17 - info@waterproef.nl - waterproef.nl

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Onderzoeksopgave	2
1.3	Beoordelingskader Natura 2000	2
1.4	Beoordelingskader Natuurnetwerk Nederland	2
1.5	Beoordelingskader Soortenbescherming	3
2	Methode	4
2.1	Natura 2000	4
2.2	Natuurnetwerk Nederland	4
2.3	Soorten	4
3	Locatiebeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3.1	Ligging	5
3.2	Geplande werkzaamheden	6
3.3	Beschrijving plangebied	6
4	Natura 2000.....	14
4.1	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	14
4.2	Polder Westzaan	22
4.3	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	23
4.4	Eilandspolder	25
4.5	Cumulatie	26
5	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	27
5.1	Ligging	27
5.2	Wezenlijke kenmerken en waarden	27
5.3	Toetsing	28
6	Weidevogelleefgebied	30
6.1	Ligging	30
6.2	Toetsing	30
7	Soortenbescherming	31
7.1	Aanwezigheid beschermde soorten	31
7.2	Effectbeoordeling en toetsing	33
8	Conclusies	36
8.1	Natura 2000	36
8.2	Natuurnetwerk Nederland en Weidevogelleefgebied	36
8.3	Soortenbescherming	37
9	Bronnen	39
	Bijlage 1 Habitattypen Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	40
	Bijlage 2 Habitatsoorten en vogels	41

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) wil ongeveer 12,7 kilometer dijken verbeteren op een aantal trajecten tussen Wormer, Jisp en Neck in de provincie Noord-Holland.

HHNK wil weten met welke beschermde soorten en gebieden ze rekening moet houden, zodat in lijn met de wet- en regelgeving voor natuur gewerkt kan worden. Naar aanleiding van de geplande werkzaamheden heeft HHNK opdracht gegeven aan Stichting Waterproef om een Natuurtoets uit te voeren.

1.2 Onderzoeksopgave

De Natuurtoets heeft als doel om te beoordelen:

1. of er sprake kan zijn van negatieve effecten van het project op Natura 2000-gebieden en of eventuele effecten mogelijk significant kunnen zijn;
2. of er sprake kan zijn van een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland;
3. of er sprake kan zijn van negatieve effecten op weidevogelleefgebied;
4. of er sprake kan zijn van overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten zo ja, of en hoe deze voorkomen kunnen worden door het treffen van mitigerende maatregelen;

1.3 Beoordelingskader Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn beschermd via de Wet natuurbescherming. Voor projecten met negatieve effecten op Natura 2000-gebieden geldt een vergunningplicht. Negatieve effecten kunnen optreden tijdens de aanlegfase en/of de gebruiksfase van een project en kunnen grofweg onderverdeeld worden in de volgende categorieën:

1. Direct verlies van oppervlakten van habitattypen of van areaal leefgebied voor aangevozen soorten;
2. Verslechtering van habitattypen of leefgebieden door o.a. vermesting door stikstofdepositie als gevolg van een project;
3. Verstoring van individuen van aangewezen soorten. De mate van verstoring is grotendeels afhankelijk van de uitvoering van werkzaamheden nabij kwetsbare locaties en gedurende kwetsbare perioden.

Hierbij kunnen projecten buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden ook leiden tot negatieve effecten (externe werking). Zodra er sprake is van negatieve effecten, moet beoordeeld worden of er sprake kan zijn van cumulatie met negatieve effecten van andere projecten die gelijktijdig op het Natura 2000-gebied van invloed zijn. Negatieve effecten zijn (mogelijk) significant zodra deze (kunnen) leiden tot het niet behalen van instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied.

1.4 Beoordelingskader Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is planologisch geregeld. Voor activiteiten die leiden tot een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden op de (toekomstige) natuurbestemming is een omgevingsvergunning nodig. Het betreft alleen activiteiten die binnen de begrenzing van het NNN plaatsvinden. De beoordeling wordt voornamelijk gebaseerd op het bestemmingsplan. Weidevogelleefgebieden worden behandeld als onderdeel van het NNN.

1.5 Beoordelingskader Soortenbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze vervangt de Flora- en faunawet. De wetswijziging heeft o.a. geleid tot wijziging van soortenlijsten en verbodsbepalingen. Effecten worden getoetst aan de verbodsbepalingen en soorten van de Wet natuurbescherming (Tabel 1).

Tabel 1. Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming.

Verbodsbepaling	Van toepassing op [^]		
	V ¹	HR ²	NL ³
Verbod op opzettelijk verstoren van individuen	X ⁴	X	
Verbod op opzettelijk eieren te rapen/onder zich te hebben	X	X	
Verbod op opzettelijk verwonden/doden van individuen	X	X	X
Verbod op opzettelijk beschadigen/verwijderen van verblijven/nesten	X	X	X
Verbod op verwijderen van planten		X	X

Ad 1. Vogelrichtlijnsoorten van artikel 3.1 lid 1

Ad 2. Habitatrichtlijnsoorten van artikel 3.5 lid 1

Ad 3. 'Nationale' andere soorten van artikel 3.10 lid 1

Ad 4. Tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

Het project wordt uitgevoerd in de provincie Noord-Holland. Hierdoor is de vrijstellingsregeling van de provincie van kracht (Provincie Noord-Holland, 2016a).

Bij de toetsing wordt uitgegaan van een zorgvuldige uitvoering van het project, waarbij rekening wordt gehouden met algemeen voorkomende beschermde planten dieren. Hierbij wordt uitgegaan van in ieder geval de volgende maatregelen:

1. Nesten van broedvogels worden niet beschadigd of vernietigd;
2. Het verwonden en doden van dieren wordt zoveel mogelijk voorkomen, bijvoorbeeld door altijd richting een open einde te werken;
3. Brede watergangen worden niet continu sterk verlicht tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april t/m oktober. Zodoende wordt rekening gehouden met vleermuizen.

NB. Bij de uitvoering van werkzaamheden conform een goedgekeurde gedragscode geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht bij de Soortenbescherming. De gedragscode is momenteel in ontwikkeling en is nog niet inzichtelijk. De benodigde voorwaarden (mitigatie) om gebruik te maken van de vrijstellingsregeling kunnen daardoor nog niet beschreven worden.

2 Methode

2.1 Natura 2000

Op basis van landelijke databases wordt de ligging van het plangebied bepaald ten opzichte van Natura 2000-gebieden en kwalificerende habitats. Natura 2000-gebieden waarop het project mogelijk negatieve effecten kan hebben worden kort beschreven.

Op basis van de geplande activiteiten wordt beoordeeld of het project kan leiden tot negatieve effecten op kwalificerende habitats en soorten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen mogelijke effecten tijdens de aanlegfase en mogelijke effecten tijdens de gebruiksfase. Beoordeeld wordt of er sprake kan zijn van verslechtering van habitattypen en leefgebieden of van versterking van soorten. Bij het gebruik van verbrandingsmotoren wordt middels een stikstofdepositieberekening in AERIUS Calculator bepaald of het project leidt tot ontoelaatbare versterking van aangewezen habitats.

Van de mogelijke negatieve effecten wordt bepaald of deze kunnen leiden tot een aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van kwalificerende habitats en soorten.

Tot slot worden aanbevelingen gedaan om het project in lijn met de gebiedsbescherming uit te kunnen voeren. Mogelijke aanbevelingen betreffen het uitbreiden van het huidige onderzoek, het voorleggen van de beoordeling aan het bevoegd gezag of het aanvragen van een vergunning.

2.2 Natuurnetwerk Nederland

Op basis van provinciale databases wordt de ligging van het plangebied bepaald ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland. Bij een ligging in het Natuurnetwerk Nederland worden de wezenlijke kenmerken en waarden nageslagen in het Natuurbeheerplan. Vervolgens wordt beoordeeld of het project leidt tot een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden. Indien dit het geval is wordt aanbevolen om het plan voor te leggen aan het bevoegd gezag.

2.3 Soorten

Op basis van literatuuronderzoek in verspreidingsatlassen en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) wordt beoordeeld welke beschermde soorten in en nabij het plangebied verwacht kunnen worden. Beschermde soorten van de Wet natuurbescherming en soorten beschermd onder de voormalige Flora- en faunawet zijn behandeld, met uitzondering van vrijgestelde soorten. Het behandelen van beschermde soorten van de Flora- en faunawet heeft te maken met de gevolgde gedragscode waarin deze soorten behandeld worden.

Tijdens twee veldbezoeken is de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten onderzocht door de auteur: secties 1 en 6 t/m 10 op 15 november 2017, secties 4 en 5 op 22 november 2017. Hierbij zijn watergangen bemonsterd op vissen en zijn de trajecten onderzocht op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Op basis van het bronnenonderzoek en het veldbezoek wordt beoordeeld of beschermde soorten in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn, wat de mogelijke functie van het plangebied voor de aanwezige soorten is en of het een essentiële en onmisbare functie betreft.

Op basis van het voorkomen van beschermde soorten en de voorgenomen activiteiten wordt beoordeeld of leefgebieden, verblijfplaatsen of individuen/exemplaren van beschermde soorten worden aangetast door de voorgenomen werkzaamheden. Hierbij wordt uitgegaan van een uitvoering van het project in lijn met de huidige gedragscode Flora- en faunawet (Unie van Waterschappen 2012).

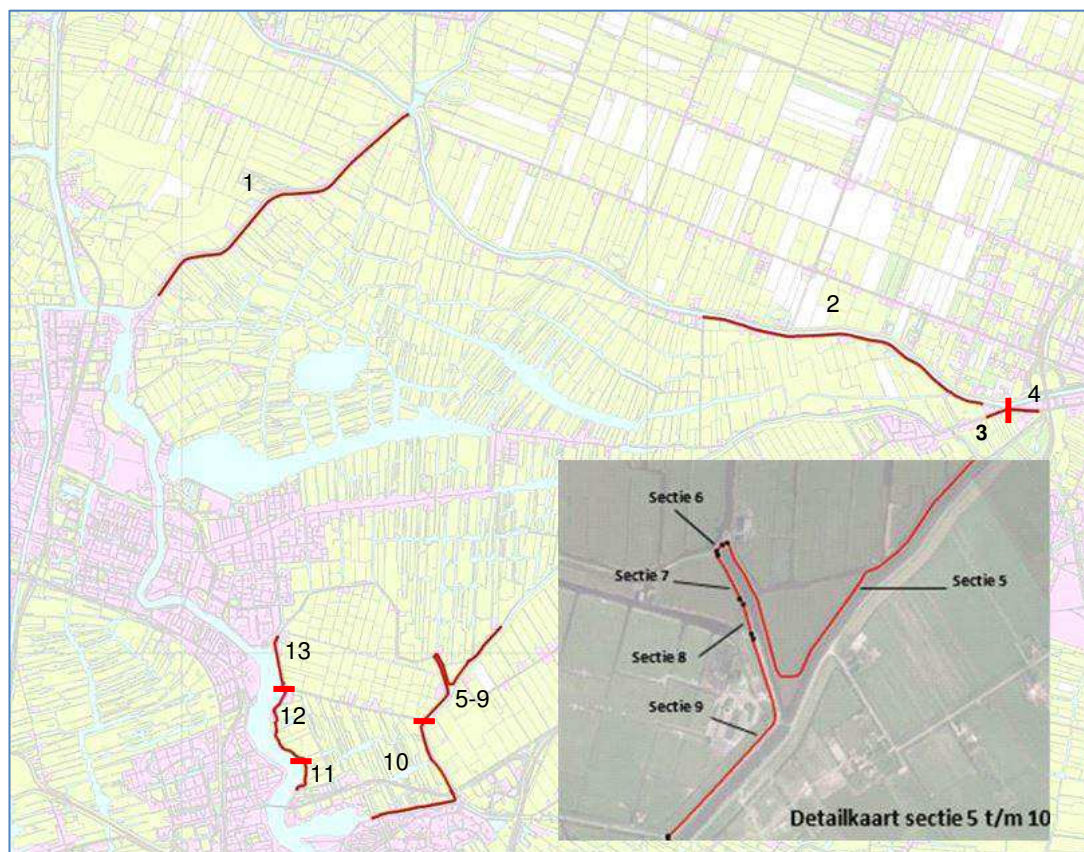
3 Locatiebeschrijving en geplande werkzaamheden

3.1 Ligging

Het plangebied bestaat uit een aantal delen van regionale waterkeringen van het dijkkring-gebied GDR-R49. Het gaat om 13 secties van dijktrajecten tussen Wormer en Purmerend in de Provincie Noord-Holland (**Afbeelding 1**). De secties hebben een gezamenlijke lengte van ongeveer 12,7 kilometer. Verschillende naast elkaar gelegen secties zijn samengevoegd tot deelgebieden. Er zijn in totaal vijf deelgebieden onderscheiden (**Tabel 2**).

Tabel 2. Verdeling van secties over de aangehouden deelgebieden.

Deelgebied	Sectie	Lengte (meter)
1	1	3.465
2	2	2.449
3	3,4	956
4	5 t/m 10	3.899
5	11 t/m 13	1.973

Afbeelding 1. Plangebied en onderverdeling van de secties (rode lijnen).

3.2 Geplande werkzaamheden

De werkzaamheden zijn nog niet bekend. Om het project te kunnen toetsen is uitgegaan van een volledige herinrichting van het plangebied. Het plangebied bestaat uit het dijklichaam tussen de buitenberm t/m de teensloot. In sectie 5 vormen de gronden tot vijf meter uit de teensloot tevens onderdeel van het plangebied. Woningen, erven en boezemlandjes vormen geen onderdeel van het plangebied.

Bij het project worden o.a. de volgende ecologisch gevoelige werkzaamheden voorzien:

1. Grondwerkzaamheden: ophogen kruin, bermen, binnentalud en/of teen. De bestaande toplaag wordt tijdelijk verwijderd en na grondophogingen teruggebracht en ingezaaid;
2. Waterbodembetering teensloot. Hierbij wordt de waterbodem gebaggerd en vervolgens aangevuld met zand;
3. Teenslootverplaatsing in sectie 5. Hierbij wordt de bestaande teensloot gedempt en wordt enkele meters polderwaarts een nieuwe teensloot gegraven;
4. Kappen bomen en rooien groen tussen het buitentalud en de teensloot;
5. Asphaltwerkzaamheden ter plaatse van wegverhardingen t.b.v. het vervangen van wegdek;
6. Plaatsen damwanden en/of stabiliteitsschermen. Dit vindt uitsluitend plaats bij ruimtegebrek voor grondoplossingen, zoals bij erven en bebouwing.

Aan te houden depots, transportroutes en mogelijke watercompensatie zijn nog niet bekend.

De start van de werkzaamheden is gepland na de zomer van 2018. HHNK voert de werkzaamheden dan uit in lijn met een goedgekeurde gedragscode. Hierdoor kan een vrijstelling van ontheffingsplicht gelden. De gedragscode Wet natuurbescherming is momenteel in ontwikkeling en nog niet inzichtelijk. Hierdoor is het niet mogelijk om de voorwaarden te beschrijven waaraan voldaan moet worden om gebruik te maken van de vrijstellingsregeling. Vooralsnog wordt uitgegaan van vergelijkbare voorwaarden en maatregelen als de huidige gedragscode Flora- en faunawet voor de Waterschappen (Unie van Waterschappen, 2012).

3.3 Beschrijving plangebied

3.3.1 Sectie 1

Sectie 1 loopt tussen Oostknollendam en Spijkerboor aan de noordwestkant van het Wormer- en Jisperveld. De sectie betreft een eenvormig dijktraject langs grotendeels zeer open poldergebied. De asphaltverharding van een lokale weg loopt langs en door de teen van de dijk met regelmatig erven en huizen met opgaande begroeiing. Tussen asphalt en teensloot ligt een berm van tussen de twee en vijf meter breed. De kruin van de dijk ligt ongeveer twee meter boven de asphaltweg, het dijktaalud is steil. Zowel het dijktaalud en –kruin als de berm tussen weg en teensloot is begroeid met voedselrijk grasland en voedselminnende kruiden.

De teensloot is ter plaatse 3-8 meter breed, meestal zonder waterplanten. Op enkele plekken groeit Slanke waterkers in de sloot. Aan de overzijde van de teensloot ligt het Wormer- en Jisperveld met natte, niet zeer intensief gebruikte graslanden, afgewisseld met, meestal niet gemaaide rietkragen en rietland. In de graslanden en op de brede wateren waren ten tijde van het veldbezoek soms grote groepen Smienten aanwezig.

Aan de boezemzijde ligt langs de gehele sectie een niet gemaaide rietkraag van een meter breed. Nabij Oostknollendam staan enkele grote Schietwilgen in de teen.

Afbeelding 2. Impressie plangebied sectie 1. Binnentalud.

Afbeelding 3. Impressie plangebied sectie 1. Vegetatie boezemzijde, kruin en rietkraag.

Afbeelding 4. Impressie plangebied sectie 1. Smienten en rietland aan de polderzijde van de teensloot.

3.3.2 Sectie 2

De smalle geasfalteerde autoweg ligt hier op de kruin. De afstand tot de boezem (het Noord-Hollands Kanaal) is steeds rond de vijf meter. De afstand van het asfalt tot de smalle teensloot is sterk wisselend en ligt tussen de 6 en de 15 meter. De teen van de dijk bestaat uit droog, voedselrijk grasland met algemene graslandsoorten zoals Engels raaigras, Fioringras en Glanshaver met nitrofiële kruiden zoals Fluitenkruid, Grote brandnetel en Hondsdraf. De recent geschoonde teensloot is tussen de één en drie meter breed. Aan de overzijde van de teensloot ligt relatief droog intensief agrarisch gebruikt grasland van het

Wormer en Jisperveld. Aan de boezemzijde is een smalle, ongemaaide rietkraag aanwezig. In de dijk ter hoogte van Kanaaldijk 56-58 staan 6 Gewone essen in de dijk en nabij nummer 55 staat één Gewone es naast een dam. De bomen hebben geen opvallende holtes, spleten of gaten.

Afbeelding 5. Impressie sectie 2. Steil dijktafval met asfalt dichtbij de smalle teensloot.

Afbeelding 6. Impressie sectie 2. Dijktafval met het asfalt verder verwijderd van de smalle teensloot.

Afbeelding 7. Impressie sectie 2. Gewone essen in de dijk langs de Kanaaldijk 56-58.

3.3.3 Secties 3 en 4

Twee secties in het oosten van het kleine dorpje Neck. Het traject heeft een steil dijktaalud met een asfaltweg die meest dicht naast de boezem loopt. De boezemvegetatie met Riet en diverse oeverplaten is onderbroken en er liggen her en der woonboten in het water. Aan de teenkant van de secties ligt vooral bebouwing met alleen aan de oostkant van sectie 3 een meer open geïsoleerd gelegen polder aan de overzijde van de 2 tot 3 meter brede teensloot. Opvallend is de lange rij aanplantbomen met een exotisch elzenras. Het betreft in totaal 43 middeldikke bomen in de dijk. Er werden geen opvallende gaten, spleten of holtes in de bomen waargenomen. Vanwege de bomen en de bebouwing is de begroeiing van het dijktaalud gedeeltelijk beschaduwde. De vegetatie is droog en zeer voedselrijk met veel Grote brandnetel en Fluitenkruid.

Afbeelding 8. Impressie sectie 4. Steil dijktaalud met voedselrijke begroeiing en rijbeplanting met elzen.

Afbeelding 9. Impressie sectie 3. Steil dijktaalud met rijbeplanting van elzen, overzijde teensloot open.

3.3.4 Secties 5 t/m 10

De 6 secties liggen aan de zuidkant van het Wormer- en Jisperveld en de polder de Engewormer. Sectie 5 en 6 lopen langs het Wormer- en Jisperveld. Het gaat om twee uiterlijk zeer verschillende dijkdelen. Sectie 5 betreft een steile dijk met een smal en zeer rustig asfaltweggetje op de kruin, dichtbij de boezem. Aan de boezemkant ligt een smalle, niet gemaaide rietkraag. Aan de uiterste zuidkant ligt het dijktraject en de boezem naast een zeer nat laag begroeid moerassig perceel.

De teenkant van de dijk is over het algemeen vrij steil met een natte teen, begroeid met algemene grassoorten en soms grote zegges. Her en der is stagnerend water aanwezig. De natte, vlakke zone is maximaal enkele meters breed. De teensloot heeft een sterk wisselende breedte die ligt tussen ongeveer 1,5 en 8 meter. De overzijde van de teensloot is zeer nat met nat grasland, plasjes en rietland van het Wormer- en Jisperveld.

Sectie 6 is een zeer kort traject, geheel begroeid met ruigte naast een oude boerderij. Mogelijk is dit dijktafud onderdeel van het erf.

Secties 7, 8 en 9 lopen langs polder Engewormer. Het betreft hoge en steile dijktrajecten met over het algemeen een zeer brede en vlaklopende teen met vochtig tot nat grasland met af en toe stagnerend wateren en grote zegges. Op het zuidelijke deel van sectie 9 is de teen beduidend droger. De vrij drukke asfaltweg loopt op de kruin, vrij dicht bij de boezem waarlangs een smalle rietkraag groeit. De teensloten zijn 3 tot 4 meter breed, aan de overzijde ligt vochtig grasland van de polder Engewormer.

Sectie 10 is onder te verdelen in het noordelijke deel langs de Kalverpolder en het richting het westen lopende zuidelijke deel langs Haalderbroek. Op het gedeelte langs de kalverpolder loopt een geasfalteerd fietspad op het lage dijkje, de boezem ligt vlak daarnaast met een ongemaaide rietkraag. De teen van het dijkje is hier wisselend van breedte, gemiddeld ongeveer 10 meter breed, en over het algemeen zeer nat met vochtindicerende grassen, soms grote zegges en stagnerend water. Aan de overzijde van de ongeveer 3-5 meter brede teensloot liggen zeer natte gras- en rietlanden van de Kalverpolder.

Het sectiedeel langs Haalderbroek betreft een smal klinkerweggetje op de kruin van een hoge dijk met aan de boezemkant woonboten en kleine tuintjes. Aan de teenslootkant ligt ook meest bebouwing, volkstuinten en kleine vochtige bosjes. Het dijktafud is hier vrij steil en droog met een knotwilg en enkele aangeplante jonge fruitbomen.

Afbeelding 10. Impressie sectie 5 langs het Wormer- en Jisperveld met natte gras- en rietlanden.

Afbeelding 11. Impressie sectie 5. Nat moerasperceel aan de boezemkant van de dijk.

Afbeelding 12. Impressie sectie 6. Ruigte en bosschages nabij of op een erf.

Afbeelding 13. Impressie sectie 9. Natte brede teen aan de rand van de Engewormer.

Afbeelding 14. Impressie sectie 10 (noord);Kalverpolder. Natte teen met aan de overzijde zeer natte graslanden.

Afbeelding 15. Impressie sectie 10 (zuid). Bebouwd deel met woonboten en een klinkerweg.

3.3.5 Secties 11 t/m 13

Drie secties nabij de Zaanse schans. Sectie 11 en 12 lopen grotendeels langs open en vochtig grasland van de Zaanse schans. Er lopen hier twee asfaltverhardingen, een smal voetpad op de steile maar lage kruin en een fietspad in de teen. Tussen het lage asfaltpad en de teensloot ligt een smalle berm met voedselrijke grassen. Aan de boezemkant (de Zaan) ligt een ongemaaide rietstrook van één a twee meter breed en staan molens. In het meest noordelijke deel van sectie 12 liggen de dijk langs brede braakterreinen met droge, soms ruderaal, rietruigte en ingroeïende jonge schietwilgen. Sectie 13 betreft een hogere dijk met een brede vochtige teen. In het noorden loopt deze sectie door bebouwing. De asfaltweg loopt op de kruin, dicht bij de boezem, de teensloot heeft een breedte van ongeveer 2 meter. De sectie heeft een breed dijktafval.

Afbeelding 16. Impressie sectie 12. Smalle dijk met smalle berm naast asfalt.

Afbeelding 17. Impressie sectie 12, noordelijk deel: braakterrein begroeid met rietruigte en jonge wilgen

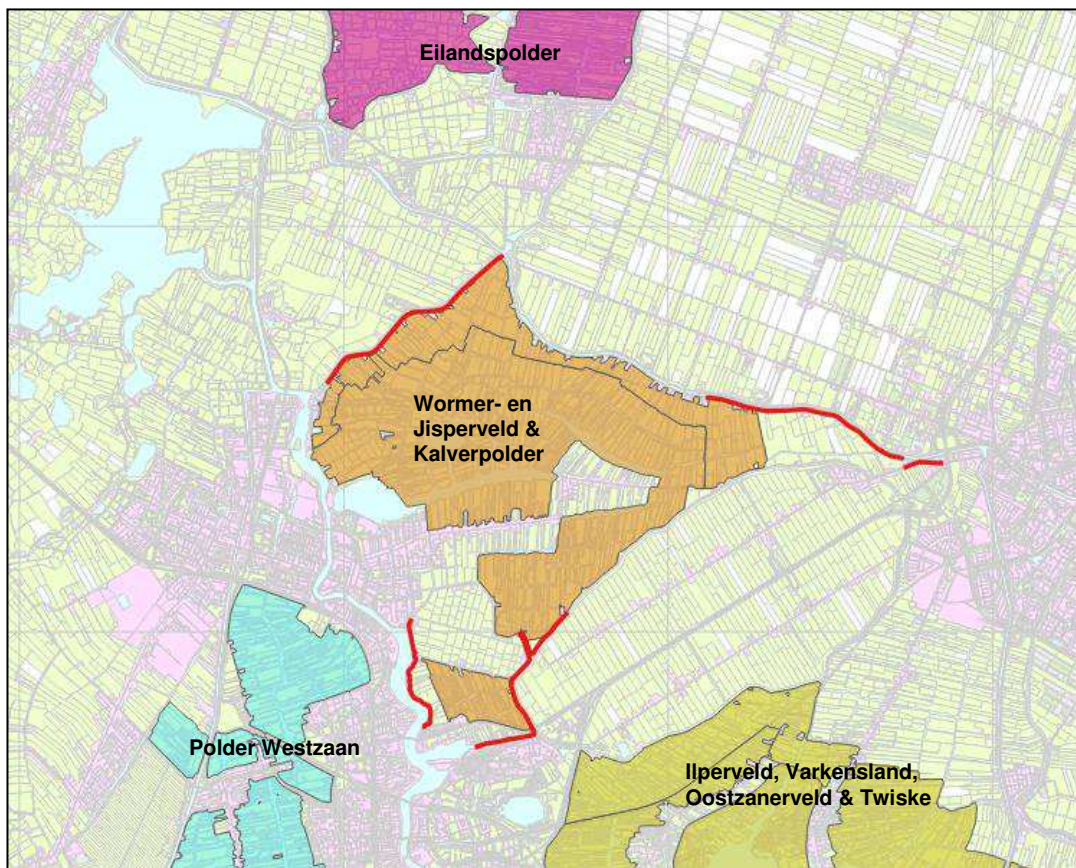

Afbeelding 18. Impressie sectie 13. Brede teen met vochtig grasland.

4 Natura 2000

Binnen drie kilometer van het plangebied liggen vier Natura 2000-gebieden (**Afbeelding 19** en **Tabel 3**). Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan drie kilometer afstand van het plangebied.

Afbeelding 19. Natura 2000-gebieden binnen drie kilometer vanaf het plangebied (rood).

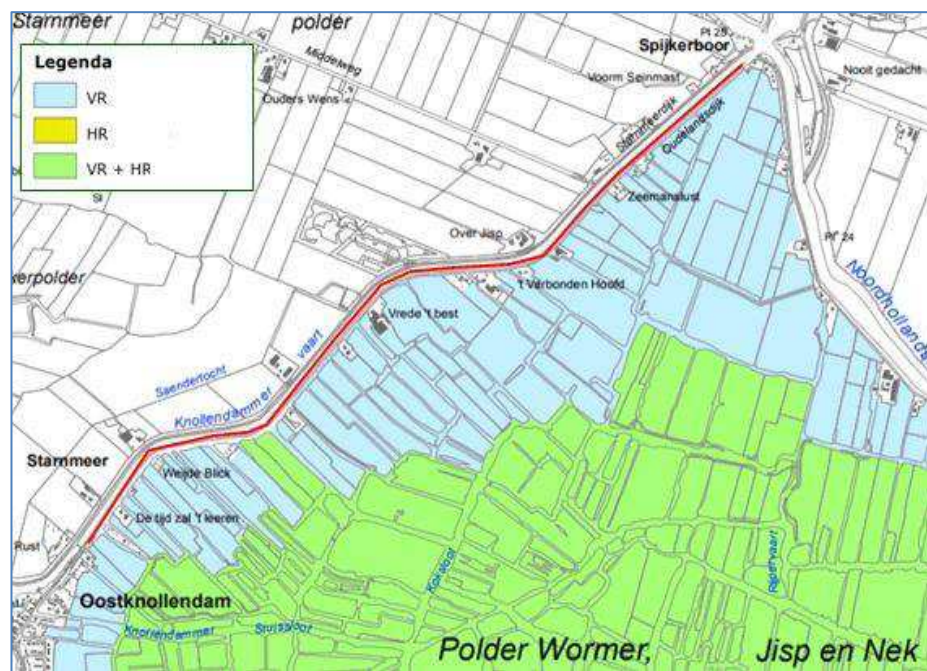
Tabel 3. Minimale afstand Natura 2000-gebied vanaf het plangebied.

Gebiedsnaam	Minimale afstand vanaf plangebied (meter)
Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	0
Polder Westzaan	600
Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	700
Eilandspolder	2.150

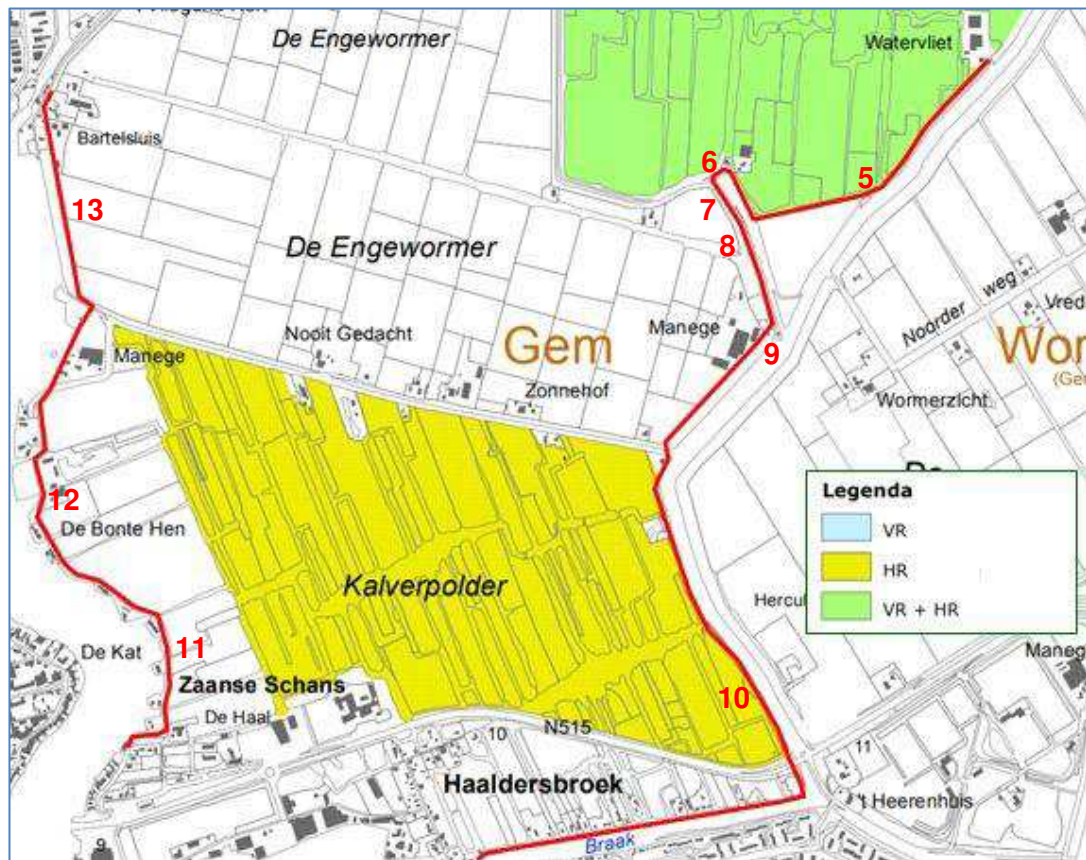
4.1 Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder

4.1.1 Ligging

Het plangebied ligt gedeeltelijk in het Natura 2000-gebied. Het betreft secties 1, 5 t/m 10. In sectie 1 en 6 t/m 10 kan in de teensloot gewerkt worden. De teensloot vormt een onderdeel van het Natura 2000-gebied. In sectie 5 kan sprake zijn van teenslootverplaatsing, waarbij de nieuwe teensloot in het Natura 2000-gebied wordt gegraven. In sectie 10 ligt een deel van het dijklichaam in het Natura 2000-gebied. Vanwege het ontbreken van wegverharding ter plaatse geldt hier geen exclavering. Het overige plangebied ligt buiten het Natura 2000-gebied (**Afbeelding 20** t/m **Afbeelding 22**). NB. De kaartbegrenzing van het Natura 2000-gebied ligt gedeeltelijk in het plangebied (het dijklichaam t/m de teensloot). Voor o.a. wegverhardingen en bermen geldt echter een algemene exclaveringsformule. Vanwege aanwezige wegverharding ligt het overige plangebied niet in het Natura 2000-gebied.

15
201700317v2

Afbeelding 22. Ligging sectie 5 t/m 13 t.o.v. Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder (bron: min. Van EZ.).

4.1.2 Omschrijving

Voor het gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld uit de Habitat- en Vogelrichtlijnen (**Tabel 4**) en is een beheerplan vastgesteld (Provincie Noord-Holland, 2016b).

Tabel 4. Kenmerken Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder. Bron: Natura 2000-beheerplan.

Ad 1. '=' = behoud., '>' = uitbreiding.

Ad 2. Vastgesteld knelpunt beheerplanperiode.

Habitattypen	Doelstellingen ¹			Knelpunt Beheerplan ²
	Opp.	Kwal.		
H4010B Vochtige heiden (laagveengebied)	>	=		ja
H6430B Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	=	=		ja
H7140B Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	=	=		ja
H91D0 *Hoogveenbossen	=	=		nee
Habitatsoorten			Populatie	
H1134 Bittervoorn	=	=	=	nee
H1149 Kleine modderkruiper	=	=	=	nee
H1163 Rivierdonderpad	=	=	=	nee
H1318 Meervleermuis	=	=	=	nee
H1340 *Noordse woelmuis	=	=	=	nee
Broedvogels			Broedpaar	
A 021 Roerdomp	=	=	13	ja
A151 Kemphaan	>	>	25	ja
A295 Rietzanger	=	=	480	nee
Niet-broedvogels			Vogels	
A050 Smient	=	=	5.800	nee
A056 Slobeend	=	=	90	nee
A156 Grutto	=	=	behoud	nee

4.1.3 Mogelijk aanwezige Natura 2000-waarden nabij het plangebied

Een deel van de beschermde waarden in **Tabel 4** kan nabij het plangebied verwacht worden. Hierbij is relevant om te vermelden dat habitattypen en –soorten uitsluitend beschermd zijn in Habitatrichtlijngebied en vogelsoorten uitsluitend in Vogelrichtlijngebied.

Habitattypen

Habitattypen en zoekgebied van habitattypen ligt op minimaal 400 meter vanaf het plangebied (**Bijlage 1**).

Habitatsoorten

Nabij het plangebied is Habitatrichtlijngebied uitsluitend aanwezig nabij secties 5 t/m 13. In secties 5 en 10 kan in Habitatrichtlijngebied gewerkt worden. De teensloten in secties 5, 6 en 10 vormen geschikt habitat voor Kleine modderkruiper en Bittervoorn. Geschikt leefgebied van Rivierdonderpad in o.a. stenige waterbodems is niet aangetroffen in het plangebied. Het Habitatrichtlijngebied nabij secties 5 t/m 13 vormt geschikt foerageergebied voor Meervleermuis. De soort gebruikt de brede boezemvaarten als vliegrouete tussen het Natura 2000-gebied en buiten het Natura 2000- en plangebied gelegen verblijven. De natte rietzones en natte graspercelen nabij secties 5, 6 en 10 vormen geschikt leefgebied voor Noordse woelmuis.

Broedvogels

Secties 1, 2 en 6 liggen nabij Vogelrichtlijngebied. Sectie 5 ligt mogelijk in Vogelrichtlijngebied. Broedgevallen van Roerdomp en Kempphaan zijn nabij het plangebied niet te verwachten (Bijlage 2). Broedgevallen van Rietzanger zijn te verwachten in rietzones nabij secties 1, 2 en 5 t/m 9 (Bijlage 2). De soort kan in de periode van april t/m augustus broeden.

Niet-broedvogels

Smient is te verwachten in graslanden en watergangen nabij secties 1, 2 en 5 t/m 9. De soort is in de periode september t/m maart in het Natura 2000-gebied aanwezig. Slobeend kan jaarrond in watergangen nabij secties 1, 2 en 5 t/m 9 verwacht worden. Voor Grutto zijn de slaappleaatsen van clusterende groepen dieren van belang in de trekperiodes: maart, april en juli. Binnen 500 meter van secties 5 t/m 9 liggen bekende slaappleaatsen van Grutto (Bijlage 2). Nabij sectie 1 liggen bekende slaappleaatsen op ongeveer 500 meter. Overige bekende slaappleaatsen liggen op meer dan 500 meter van het plangebied.

In Tabel 5 is het mogelijke voorkomen van Natura 2000-waarden langs de relevante secties samengevat.

Tabel 5. Overzicht te verwachten aangewezen habitattypen, -soorten en vogels nabij het plangebied.

	Sectie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Habitattypen	Alle													
Habitatsoorten (leefgebied)	Kleine modderkruiper													
	Bittervoorn													
	Rivierdonderpad													
	Meervleermuis													
	Noordse woelmuis													
Broedvogels	Kempphaan													
	Roerdomp													
	Rietzanger													
Niet-broedvogels	Smient													
	Slobeend													
	Grutto													

4.1.4 Mogelijke negatieve effecten

Het project kan negatieve effecten hebben op aangewezen habitats en soorten in het Natura 2000-gebied. Het betreft mogelijke effecten tijdens de uitvoeringsfase. Werkzaamheden in het Natura 2000-gebied kunnen tevens leiden tot effecten in de gebruiksfase.

Op basis van de mogelijk aanwezige Natura 2000-waarden (paragraaf 7.1.3) en de effectenindicator (Afbeelding 23) worden uitsluitend de storingsfactoren met (zeer) gevoelige effecten behandeld.

Storingsfactor	1	3	4	8	12	13	15	16	17
Bittervoorn	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Grutto (niet-broedvogel)	■	■	■	■	...	■	■	■	...
Kemphaan (niet-broedvogel)	■	■	■	■	...	■	■	■	■
Kemphaan (broedvogel)	■	■	■	■	...	■	■	■	■
Kleine modderkruiper	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Meervleermuis	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Noordse woelmuis	■	■	■	■	...	...	...	...	■
Rietzanger (broedvogel)	■	■	■	■	...	■	■	■	...
Rivierdonderpad	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Roerdomp (broedvogel)	■	■	■	■	...	■	...	■	■
Roerdomp (niet-broedvogel)	■	■	■	■	...	■	...	■	■
Slobeend (niet-broedvogel)	■	■	■	■	...	■	■	■	...
Smient (niet-broedvogel)	■	■	■	■	...	■	■	■	■
Habitatype 4010	■	■	■	■	⊠	⊠	⊠	■	■
Habitatype 6430	■	■	■	■	⊠	⊠	⊠	■	■
Habitatype 7140	■	■	■	■	⊠	⊠	⊠	■	■
Habitatype 91D0	■	■	■	■	⊠	⊠	⊠	■	■

■	zeer gevoelig
■	gevoelig
■	niet gevoelig
⊠	n.v.t.
...	onbekend

Abbeelding 23. Gevoeligheid van beschermde waarden voor de verwachte negatieve effecten. Bron: effectenindicator ministerie van EZ: ingevoerde rekengegevens Natura 2000-gebied "Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder" en activiteit "Kust- en dijkversterking".

Oppervlakteverlies

Bij werkzaamheden in het Natura 2000-gebied kan er sprake zijn van oppervlakteverlies van leefgebied van soorten. Werkzaamheden in het Natura 2000-gebied vinden uitsluitend plaats in secties 5 en 10.

Verzuring/vermesting

In het Natura 2000-gebied liggen stikstofgevoelige habitattypen. Door de emissie van stikstof (in deze: verbruik van brandstoffen) kunnen deze habitattypen vermesten.

Verdroging

Het ophogen en versterken van de dijken heeft geen effect op grondwaterstanden in het Natura 2000-gebied (de polder). Verdrogende effecten worden op voorhand uitgesloten.

Verandering overstromingsfrequentie

In de huidige en toekomstige situatie is er geen sprake van overstroming. Negatieve effecten als gevolg van de overstromingsfrequentie worden op voorhand uitgesloten.

Verandering dynamiek substraat

Bij werkzaamheden in het Natura 2000-gebied kan er sprake zijn van verandering van dynamiek van substraat. Dit kan een effect hebben op het leefgebied van soorten.

Verstoring door geluid en trilling, optische verstoring

Tijdens de uitvoeringsfase is er sprake van geluidsproductie, trillingen en optische verstoring. Het betreft de aanwezigheid van personeel en materieel en daaruit volgende geluiden en trillingen. Door de aanwezigheid van de gebiedsvreemde objecten en storingen kunnen dieren verstoord worden en bijvoorbeeld opvliegen.

De versturende effecten van reguliere werkzaamheden komen sterk overeen met het huidige gebruik van de dijk als verharde weg met gemotoriseerd verkeer. Hierdoor wordt aangenomen dat de reguliere werkzaamheden niet leiden tot verstoring door geluid, trillingen en optische verstoring.

Werkzaamheden met verreikende geluidsniveaus en trillingen worden uitsluitend verwacht bij het inbrengen van damwand of stabiliteitsschermen. Hierbij kan materiaal de grond in worden getrild door middel van een trilblok op een kraanmachine. Het inbrengen van damwand of stabiliteitsschermen wordt uitsluitend voorzien bij woningen en erven buiten, maar nabij het Natura 2000-gebied. Verreikende geluidsniveaus en trillingen kunnen leiden tot versturende effecten op aanwezige soorten.

Mechanische effecten

Tijdens de uitvoeringsfase kunnen mechanische effecten optreden bij werkzaamheden in het Natura 2000-gebied. Het betreft voornamelijk het vergraven van gronden, bedrukking door transport (platenbanen) of depots en betreding door personeel.

4.1.5 Effectenanalyse

Habitattypen

Het meest nabijgelegen habitatype ligt op meer dan 400 meter afstand van de werkzaamheden (**Bijlage 1**). Oppervlakteverlies, verdroging, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten worden hierdoor op voorhand uitgesloten.

Mogelijke negatieve effecten als gevolg van stikstofemissie zijn voorlopig berekend m.b.v. AERIUS Calculator (bron: mededeling HHNK). Hieruit volgt een stikstofdepositie van 0,06 mol/hectare/jaar op het Natura 2000-gebied. De voorlopige berekening dient nader uitgewerkt te worden zodra de dijkverbeteringsmaatregelen bekend zijn. Over het algemeen valt de depositie hierdoor lager uit. De grenswaarde voor vergunningplicht betreft momenteel 1,00 mol/hectare/jaar.

Habitatsoorten

De teensloten in sectie 5 en 10 liggen in Habitatrichtlijngebied. Door de waterbodem van de sloten te verbeteren of de teensloot te verleggen kan het leefgebied ongeschikt worden voor **Kleine modderkruiper** en **Bittervoorn**. Het is niet bekend of de innovatieve methode 'waterbodemverbetering' leidt tot een tijdelijke of permanente ongeschiktheid. Het Natura 2000-gebied bevat een zeer groot oppervlakte geschikt leefgebied voor de soorten. Het mogelijk aan te tasten leefgebied vormt een verwaarloosbaar oppervlakte voor de instandhouding van populaties van de soorten in het gebied. Negatieve effecten op populaties van de soorten in het gebied kunnen op voorhand uitgesloten worden. Voor de soorten gelden geen knelpunten voor het behalen van de instandhoudingsdoelen. Significante negatieve effecten zijn hierdoor niet te verwachten. Overige effecten zijn op voorhand niet te verwachten.

Door de uitvoering van het project in lijn met een goedgekeurde gedragscode worden negatieve effecten op populaties van **Meervleermuis** uitgesloten. Mogelijke vliegroutes en foerageergebieden worden niet aangetast. Negatieve effecten op Meervleermuis zijn op voorhand niet te verwachten.

In sectie 5 en 10 vinden werkzaamheden plaats in geschikt leefgebied voor **Noordse woelmuis** in Habitatrichtlijngebied (**Bijlage 2**). In sectie 5 betreft het de locatie van de nieuwe teensloot. Hierbij wordt geschikt leefgebied (o.a. vochtig rietland) omgezet in water. Dit kan een permanente afname betreffen van het oppervlakte geschikte leefgebied in het Natura 2000-gebied van ongeveer 6.000 m². Het Natura 2000-gebied bevat een zeer groot oppervlakte geschikt leefgebied voor de soort. Het mogelijk aan te tasten leefgebied vormt een verwaarloosbaar oppervlakte voor de instandhouding van de populatie van de soort in het gehele gebied. In sectie 10 betreft het grondwerkzaamheden op de dijk. Tijdens de uitvoering is de dijk tijdelijk ongeschikt als leefgebied van de soort. Na afronding van de werkzaamheden wordt herstel van het leefgebied echter weer verwacht. Door de uitvoering van werkzaamheden in lijn met een goedgekeurde gedragscode wordt het verwonden en doden van dieren voorkomen. Negatieve effecten op populaties van de soorten in het gebied kunnen op voorhand uitgesloten worden. Voor de soort geldt geen knelpunt voor het behalen van de instandhoudingsdoelen. Significante negatieve effecten zijn hierdoor niet te verwachten.

Broedvogels

In Vogelrichtlijngebied nabij sectie 1 en 5 kan **Rietzanger** broeden in de periode april t/m juli. In sectie 5 kan er sprake zijn van verlies van oppervlakte door het graven van een nieuwe teensloot ter plaatse van broedbiotoop (rietland). Op basis van aanwezige dichtheden kan broedbiotoop van 1 à 2 broedparen verloren gaan (Graveland, 1997). Verstorende effecten op Rietzanger zijn op voorhand niet te verwachten door de uitvoering van het project in het lijn met een goedgekeurde gedragscode. Voor de soort geldt geen knelpunt voor het behalen van de instandhoudingsdoelen. Significante negatieve effecten zijn hierdoor niet te verwachten.

Niet-broedvogels

In Vogelrichtlijngebied nabij secties 1, 2 en 5 t/m 9 kunnen **Smient** en **Slobeend** aanwezig zijn. De hoogste aantallen worden gehaald in augustus t/m maart. In de secties kan sprake zijn van verstorende geluidseffecten door het aanbrengen van damwand of stabiliteitschermen. Dergelijke werkzaamheden in de aanwezigheidsperiode van de dieren kunnen leiden tot het tijdelijk ongeschikt raken van het leefgebied van de soorten. Tussen de werkzaamheden en de slaappleaats zijn vaak geen bufferende elementen gelegen, zoals bosschages of bebouwing. Voor de soorten geldt geen knelpunt voor het behalen van de instandhoudingsdoelen. Significante negatieve effecten zijn hierdoor niet te verwachten. Als gevolg van werkzaamheden in het Natura 2000-gebied in sectie 5 kan er tevens sprake zijn van mechanische effecten. De gronden ter plaatse van mogelijke mechanische effecten zijn echter niet van belang voor de soorten. Door het graven van een teensloot in het Natura 2000-gebied neemt het leefgebied van de soorten in het Natura 2000-gebied toe met ongeveer 6.000 m².

Van **Grutto** is een slaappleaats bekend binnen 500 meter vanaf secties 5 t/m 9 (NDFF2007-2017, Bijlage 2). Bij het uitvoeren van werkzaamheden nabij de slaappleaats in de periode maart t/m mei en juli kan er sprake zijn van verstorende effecten. In secties 6 en 9 kan sprake zijn van verstorende geluidseffecten door het aanbrengen van damwand of stabiliteitschermen vanwege een woning en bijbehorend erf. Dergelijke werkzaamheden in de periode maart t/m mei kunnen leiden tot het tijdelijk ongeschikt raken van de slaappleaats. Tussen de werkzaamheden en de slaappleaats zijn geen bufferende elementen gelegen, zoals bosschages of bebouwing. Voor de soort geldt geen knelpunt voor het behalen van de instandhoudingsdoelen. Significante negatieve effecten zijn hierdoor niet te verwachten. Overige mogelijke verstorende effecten worden door het huidige gebruik en voldoende ruime afstanden tot leefgebieden uitgesloten.

4.1.6 Samenvatting

Negatieve effecten van het project op het Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder kunnen op voorhand niet uitgesloten worden. Zie Tabel 6 voor een overzicht van de mogelijke negatieve effecten van het project op het Natura 2000-gebied. Voor de soorten geldt geen knelpunt voor het behalen van de instandhoudingsdoelen in de komende beheerperiode van het Natura 2000-beheerplan. Significante negatieve effecten zijn hierdoor niet te verwachten. Op Smient en Slobeend kunnen positieve effecten optreden.

Tabel 6. Overzicht mogelijke negatieve effecten op Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder.

	Sectie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Habitattypen	Alle													
Habitatsoorten (leefgebied)	Kleine modderkruiper													
	Bittervoorn													
	Rivierdonderpad													
	Meervleermuis													
	Noordse woelmuis													
Broedvogels	Kemphaan													
	Roerdomp													
	Rietzanger													
Niet-broedvogels	Smient													
	Slobeend													
	Grutto													

Mogelijke versterking tijdens de uitvoering
Mogelijk permanent verlies habitat/broedbiotoop

4.2 Polder Westzaan

Het Natura 2000-gebied ligt op minimaal 600 meter afstand van het plangebied (Afbeelding 19). Voor het gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld in de Habitatrichtlijnen (Tabel 7) en is een beheerplan vastgesteld (Provincie Noord-Holland, 2016c).

Tabel 7. Kenmerken Natura 2000-gebied Polder Westzaan. Bron: Natura 2000-beheerplan.

Ad 1. '=' = behoud., '>' = uitbreiding.

Ad 2. Vastgesteld knelpunt beheerplanperiode.

	Doelstellingen ¹			Knelpunt Beheerplan ²
Habitattypen	Opp.	Kwal.		
Vochtige heiden (laagveengebied)	>	=		ja
Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	>	>		ja
Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	=	=		ja
*Hoogveenbossen	=	=		nee
Habitatsoorten			Populatie	
Bittervoorn	= (<)	=	=	nee
Kleine modderkruiper	= (<)	=	=	nee
Meervleermuis	=	=	=	nee
*Noordse woelmuis	=	=	=	nee

4.2.1 Effectenanalyse

Uitgangssituatie

Het project vindt plaats op minimaal 600 meter afstand plaats vanaf het Natura 2000-gebied. Tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied ligt de Zaan, een watergang van tussen de 200 en 300 meter breed en bebouwing. Met name op de westoever van de Zaan is aaneengesloten stedelijke bebouwing van Zaanstad aanwezig.

Mogelijke negatieve effecten zijn uitsluitend mogelijk tijdens de uitvoeringsfase. Het gebruik van de dijk na afronding van de werkzaamheden blijft ongewijzigd ten opzichte van het huidige gebruik.

Habitattypen

Gevolgen door stikstofdepositie zijn separaat berekend in AERIUS Calculator en de maximale extra toename van depositie bedraagt minder dan 0,05 mol/ha/jaar (bron: mededeling HHNK). Hierdoor zijn mogelijke negatieve effecten van het project op habitattypen niet te verwachten.

Habitatsoorten

Vanwege de ruime afstand tussen het Natura 2000-gebied en het plangebied zijn negatieve effecten van het project op het oppervlakte en de kwaliteit van het leefgebied van habitatsoorten zijn hierdoor niet te verwachten. De activiteiten zijn visueel volledig afgeschermd en komen overeen met activiteiten in het tussenliggende gebied, zoals gemotoriseerd verkeer, industrie en bouwactiviteiten. Verstoringen van het project, zoals optisch, door geluid, licht en trillingen worden hierdoor uitgesloten.

4.2.2 Samenvatting

Negatieve effecten van het project op het Natura 2000-gebied Polder Westzaan kunnen op voorhand uitgesloten worden.

4.3 Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske

Het Natura 2000-gebied ligt op minimaal 700 meter afstand van het project (**Afbeelding 19**). Voor het gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld in de Habitat- en Vogelrichtlijnen (**Tabel 8**) en is een beheerplan vastgesteld (Provincie Noord-Holland, 2016e).

Tabel 8. Kenmerken Natura 2000-gebied IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske.
Bron: Natura 2000-beheerplan.

Ad 1. '=' = behoud., '>' = uitbreiding.

Ad 2. Vastgesteld knelpunt beheerplanperiode.

Habitattypen	Doelstellingen ¹			Knelpunt ²
	Opp.	Kwal.		
<u>Kranswierwateren</u>				
Vochtige heiden (laagveengebied)	>	=		ja
Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	=	=		ja
<u>Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)</u>	=	=		ja
*Hoogveenbossen	=	=		nee
Habitatsoorten			Populatie	
Bittervoorn	=	=	=	nee
Kleine modderkruiper	=	=	=	nee
Rivierdonderpad	=	=	=	nee
Meervleermuis	=	=	=	nee
*Noordse woelmuis	=	=	=	nee
Broedvogels			Broedpaar	
Roerdomp	=	=	13	ja
Bruine Kiekendief				
Kemphaan	>	>	25	ja
Watersnip				
Visdief				
Snor				
Rietzanger	=	=	480	nee
Niet-broedvogels			Vogels	
Gauwe Gans				
Smient	=	=	5.800	nee
Krakeend				
Slobeend	=	=	90	nee
Meerkoet				
Grutto	=	=	behoud	nee

4.3.1 Effectenanalyse

Uitgangssituatie

Het project vindt plaats op minimaal 600 meter afstand plaats vanaf het Natura 2000-gebied (**Afbeelding 19**). Tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied ligt de snelweg A7, de dichte bebouwing van 'het Kalf' en sportterreinen van de Kalverhoek. De werkzaamheden zijn hierdoor volledig visueel onttrokken van het Natura 2000-gebied. Negatieve effecten zijn uitsluitend mogelijk tijdens de uitvoeringsfase. Het gebruik van de dijk na afronding van de werkzaamheden blijft ongewijzigd ten opzichte van het huidige gebruik.

Habitattypen

Gevolgen door stikstofdepositie zijn separaat berekend in AERIUS Calculator en de maximale extra toename van depositie bedraagt minder dan 0,05 mol/ha/jaar (bron: mededeling HHNK). Hierdoor zijn mogelijke negatieve effecten van het project op Habitattypen niet te verwachten.

Habitatsoorten

Gronden liggen op minimaal 700 meter van het plangebied. Negatieve effecten van het project op het oppervlakte en de kwaliteit van het leefgebied van habitatsoorten zijn hierdoor niet te verwachten.

Het project is visueel volledig afgeschermd van het Natura 2000-gebied en is vergelijkbaar met het bestaande gebruik in het tussenliggende gebied, zoals gemotoriseerd verkeer. Versturend effecten van het project, zoals optisch, door geluid, licht en trillingen worden hierdoor uitgesloten.

4.3.2 Samenvatting

Negatieve effecten van het project op het Natura 2000-gebied IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske kunnen op voorhand uitgesloten worden.

4.4 Eilandspolder

Het Natura 2000-gebied ligt op minimaal twee kilometer afstand van de geplande werkzaamheden (Afbeelding 19). Voor het gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld in de Habitat- en Vogelrichtlijnen (Tabel 9) en is een beheerplan vastgesteld (Provincie Noord-Holland, 2016f).

4.4.1 Effectenanalyse

Uitgangssituatie

Het project vindt plaats op minimaal twee kilometer afstand plaats vanaf het Natura 2000-gebied. Tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied ligt o.a. de N244, de bebouwing van Graft-De Rijk en veel intensief agrarisch gebruikt land. De werkzaamheden zijn volledig visueel onttrokken van het Natura 2000-gebied.

Mogelijke negatieve effecten zijn uitsluitend mogelijk tijdens de uitvoeringsfase. Het gebruik van de dijk na afronding van de werkzaamheden blijft ongewijzigd ten opzichte van het huidige gebruik.

Tabel 9. Kenmerken Natura 2000-gebied Eilandspolder. Bron: Natura 2000-beheerplan.

Ad 1. '=' = behoud.

Ad 2. Vastgesteld knelpunt beheerplanperiode.

Habitattypen	Doelstellingen ¹			Knelpunt Beheerplan ²
	Opp.	Kwal.		
Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	=	=		nee
Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	=	=		ja
Habitatsoorten			Populatie	
Bittervoorn	=	=	=	nee
Kleine modderkruiper	=	=	=	nee
*Noordse woelmuis	=	=	=	nee
Broedvogels			Broedpaar	
Rietzanger	=	=	230	nee
Niet-broedvogels			Vogels	
Lepelaar	=	=	2	nee
Smient	=	=	7.000	nee
Wintertaling	=	=	130	nee
Meerkoet	=	=	480	nee
Goudplevier	=	=	150	nee
Kievit	=	=	1.200	nee
Grutto	=	=	170	nee

Habitattypen

Gevolgen door stikstofdepositie zijn separaat berekend in AERIUS Calculator en de maximale extra toename van depositie bedraagt minder dan 0,05 mol/ha/jaar (bron: mededeling HHNK). Hierdoor zijn mogelijke negatieve effecten van het project op Habitattypen (Overgangs- en trilvenen) niet te verwachten.

Habitatsoorten

Gronden liggen op meer dan 2 kilometer van het plangebied. Negatieve effecten van het project op het oppervlakte en de kwaliteit van het leefgebied van habitatsoorten zijn hierdoor niet te verwachten. Het project is visueel volledig afgeschermd en is vergelijkbaar met activiteiten in het tussenliggende gebied, zoals gemotoriseerd verkeer en menselijke activiteit. Versturende effecten van deze activiteiten, zoals optisch, door geluid, licht en trillingen worden hierdoor uitgesloten.

4.4.2 Samenvatting

Negatieve effecten van het project op het Natura 2000-gebied Eilandspolder kunnen op voorhand uitgesloten worden.

4.5 Cumulatie

Het project kan leiden tot negatieve effecten op het Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder. Het betreft mogelijke negatieve effecten in secties 1, 5, 6 en 10 op Bittervoorn, Kleine modderkruiper, Noordse woelmuis, Rietzanger en Grutto.

Overige uitgewerkte projecten met (mogelijke) negatieve effecten op deze soorten in het Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder zijn niet bekend. In secties 11 t/m 13 (Zaanse Schans) is een ontwikkelstrategie momenteel in voorbereiding, waarbij het terrein wordt heringericht en o.a. uitgebreid met een nieuw fietspad. Het uitvoeringsprogramma en effectenanalyse ten aanzien van Natura 2000 is nog niet bekend. Hierdoor is er geen inzicht op mogelijke cumulatie van het project met andere negatieve effecten.

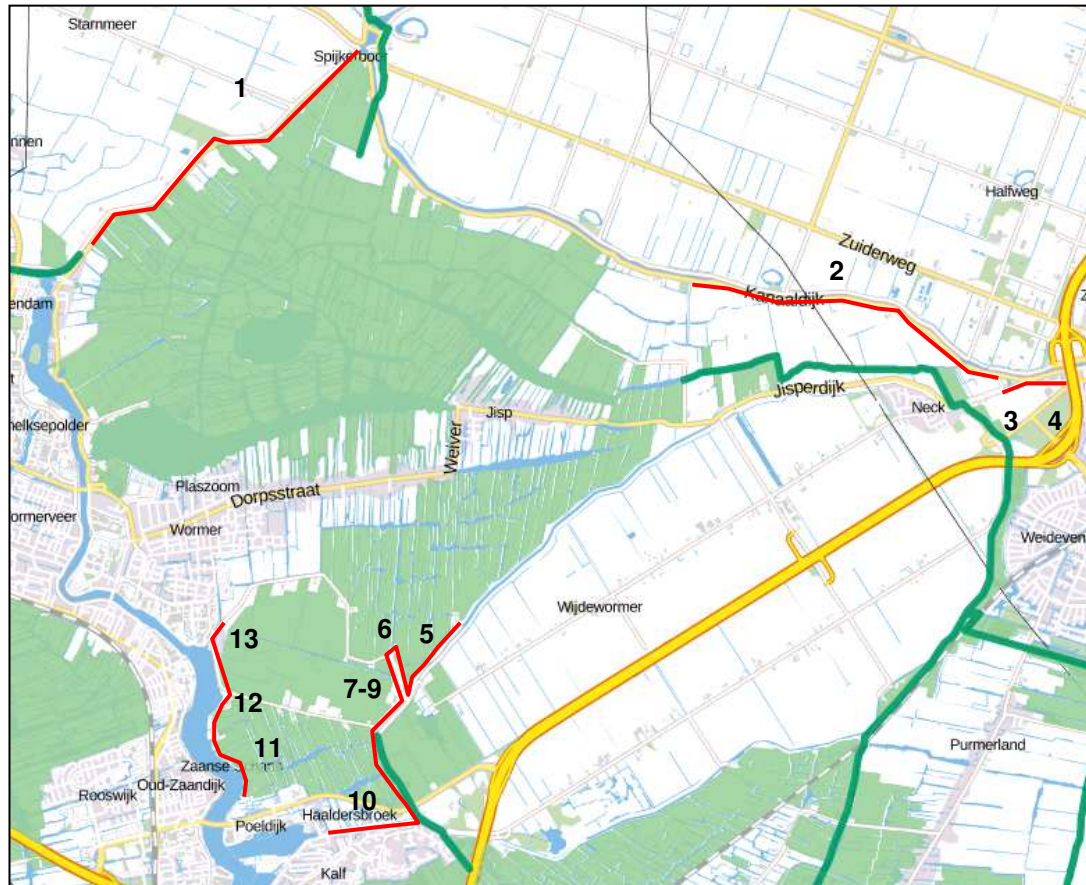
Voor overige Natura 2000-gebieden zijn negatieve effecten uitgesloten. Hierdoor is er geen sprake van mogelijke cumulatie.

5 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

5.1 Ligging

Het plangebied ligt gedeeltelijk in het NNN (Afbeelding 24).

Afbeelding 24. Ligging plangebied (rood) ten opzichte van het NNN (groen). Sectienummer zijn globaal ingetekend. Bron Provincie Noord-Holland 2016d, 2017

In acht secties ligt de begrenzing van het NNN (gedeeltelijk) in het plangebied: het dijklichaam inclusief de teensloot en in sectie 5 ook de overzijde van de teensloot. Het betreft secties 1, 5, 7, 8, 11, 12 en 13. In overige secties ligt de begrenzing van het NNN aan de overzijde van de teensloot en hiermee buiten het plangebied.

5.2 Wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van het Wormer- en Jisperveld en de Engewormer zijn beschreven in het Natuurbeheerplan 2017 (Provincie Noord-Holland, 2016d):

72 Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder

Waterrijk veenweidegebied met grote variatie in natuurtypen zoals open water, kruidenrijk en weidevogelgrasland, vochtig schraalland, veenmosrietland, rietland en bosjes. In de droogmakerij De Schaalsmeer komt zilt grasland voor, onder invloed van brak kwelwater.

73 Enge en Wijde Wormer

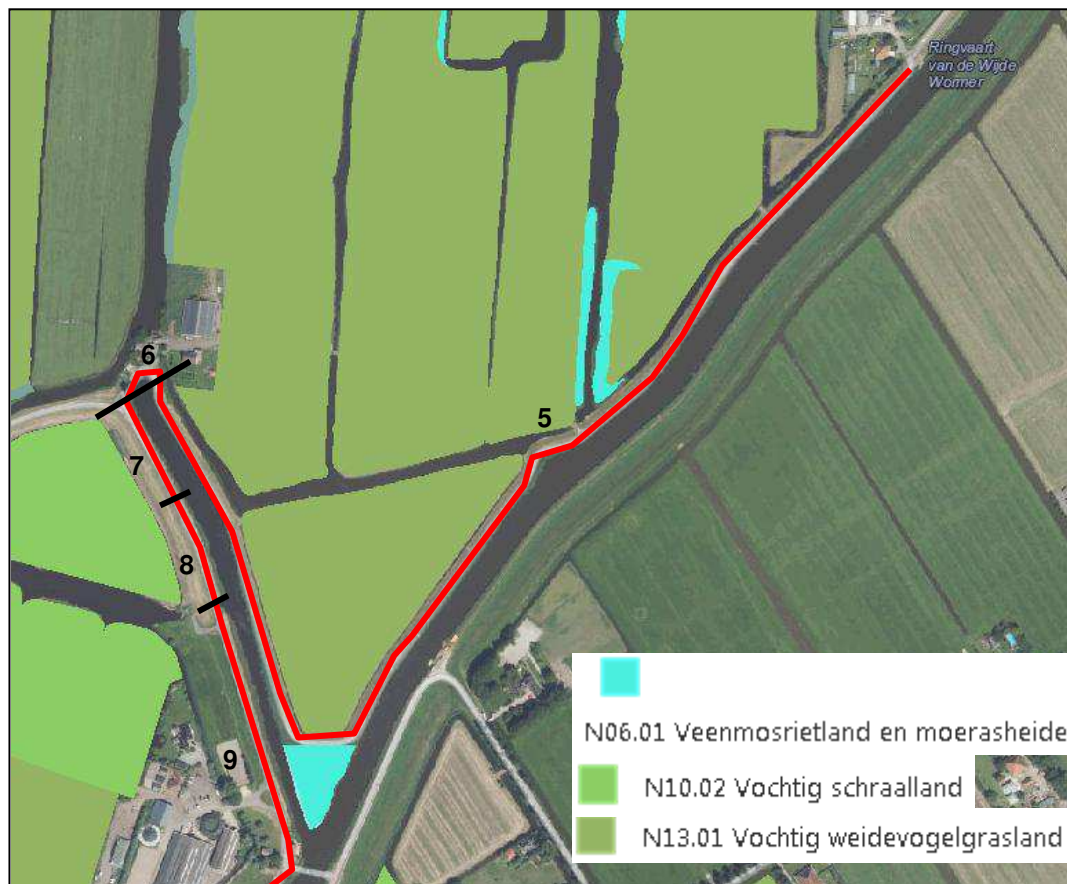
Droogmakerijen met weidevogel- en kruidenrijk grasland, vochtig schraalland, onder invloed van brak kwelwater, zilt grasland en open water.

Afbeelding 25. Uitsnede Natuurbeheerplan 2017.

Natuurbeheertypen zijn toegekend in delen van de teensloot in sectie 1 (N04.02 Zoete plas) en in sectie 5 (**Afbeelding 26**). In het overige plangebied zijn geen natuurbeheertypen toegekend. Hierbij is uitgegaan dat beheertypen van droge gronden, zoals grasland, niet van toepassing zijn op teensloten.

Langs sectie 10 ligt een Natuurverbinding met als functie “Veiligstellen internationaal kwetsbare populaties”. Specifieke soorten voor de verbinding zijn niet bekend. De verbinding ligt tussen de Natura 2000-gebieden “Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder” en “Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske” en volgt de boezem. Aangenomen wordt dat de Natuurverbinding van belang is voor habitatsoorten met kwetsbare populaties die in beide gebieden voorkomen en die langs boezems kunnen migreren: Noordse woelmuis en Meervleermuis.

Afbeelding 26. Beheertypen in sectie 5 en nabij secties 6 t/m 9 (rood). Sectie-einden zijn globaal met zwarte lijnen weergegeven.

5.3 Toetsing

Het NNN kent geen externe werking en met uitzondering van secties 1 en 5 wordt niet in beheertypen gewerkt. Hierdoor is er geen sprake van mogelijk verlies van areaal beheertypen als gevolg van werkzaamheden in overige secties dan secties 1 en 5.

In sectie 1 wordt waterbodemverbetering toegepast ter plaatse van beheertype “N02.01 Zoete plas”. De mogelijke effecten van de werkzaamheden komen overeen met regulier onderhoud, zoals baggeren, en zijn van tijdelijke aard. Aantasting van het beheertype wordt hierdoor uitgesloten.

In sectie 5 kan een nieuwe teensloot in beheertypen “ N13.01 Vochtig weidevogelgrasland” en “N06.01 Veenmosrietland en moerasheide” worden gelegd. Door de werkzaamheden wijzigen deze gronden in water. Het areaal van beide beheertypen neemt hierdoor af.

In sectie 10 wordt niet in de Natuurverbinding gewerkt. Daarnaast wordt verstoring van vleermuizen voorkomen door een zorgvuldige uitvoering in lijn met een gedragscode. Hierdoor is geen sprake van een mogelijke aantasting van de Natuurverbinding.

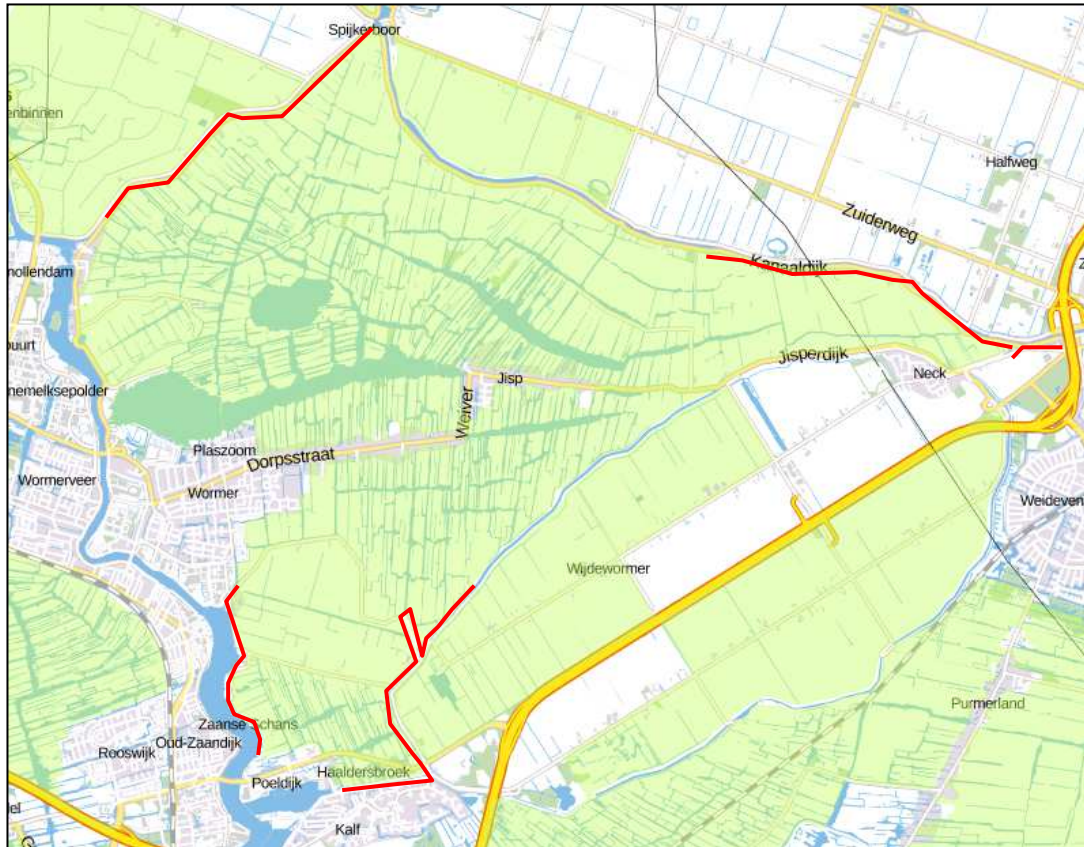
De werkzaamheden worden uitgevoerd in lijn met de Wet natuurbescherming. Zodoende wordt o.a. verstoring van broedende (weide)vogels. Overige negatieve effecten op de wettelijke kenmerken en waarden van het NNN worden hierdoor uitgesloten.

6 Weidevogelleefgebied

6.1 Ligging

Het plangebied ligt nagenoeg volledig in of aangrenzend aan Weidevogelleefgebied (Afbeelding 27).

Afbeelding 27. Ligging plangebied (rood) ten opzichte van Weidevogelleefgebied (groen).

6.2 Toetsing

Het plangebied vormt geen geschikt broedbiotoop voor weidevogels. Door de bestaande verstoring door o.a. (gemotoriseerd) wegverkeer, bewoning en agrarisch gebruik vormen de dijken en de aangrenzende perceelranden geen geschikt broedbiotoop voor de kritische soorten Grutto, Slobeend, Kievit en Tureluur. Daarnaast wordt het project uitgevoerd in lijn met de Wet natuurbescherming. Hierdoor wordt verstoring van broedgevallen van (weide)vogels voorkomen. Bij de teenslootverplaatsing in sectie 5 wordt een deel van graslandpercelen omgezet in water. Het betreft perceelranden en vormt geen broedbiotoop voor weidevogels. Als leefgebied vormt de nieuwe situatie in sectie 5 voor weidevogels vergelijkbaar foerageer- en rustgebied als de huidige situatie.

Uitgesloten wordt dat het project leidt tot een netto verstorend effect op Weidevogelleefgebied.

7 Soortenbescherming

7.1 Aanwezigheid beschermde soorten

7.1.1 Vaatplanten

In het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van Rietorchis (NDFF 2007-2017). Het betreft uitsluitend het binnentalud van sectie 13. Nabij het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van Tengere veldmuur (NDFF 2007-2017).

Het plangebied bevat geen overige habitats die potentieel geschikt zijn voor beschermde plantensoorten. De gronden zijn voedselrijk en er zijn geen biotopen gevonden waar beschermde planten kunnen voorkomen zoals oude (kade)muren met kalkrijke specie, onkruidrijk akkerland, trilvenen en matig voedselrijke kalkrijke gronden. Op basis van de verspreidingsgegevens en het veldbezoek worden overige beschermde planten uitgesloten in het plangebied.

7.1.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in en nabij het plangebied algemene vogelsoorten waargenomen. Het betreft Smient, Kievit, Wilde Eend, Krakeend, Ekster en Meerkoet. In het plangebied is geschikt broedbiotoop aanwezig in en naast watergangen, in rietkragen en in aanwezige ruigtes.

Nabij het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van vogels met jaarrond beschermde nesten (NDFF 2007-2017). Het betreft vooral Huismus, Gierzwaluw en Buizerd. Langs sectie 1 is een broedgeval van Kerkuil bekend, nabij Spijkerboor en in de Wijde-wormer broedt Ransuil, in de Kalverpolder en in het Beusebos nabij Purmerend zijn territoria van de Havik aanwezig en in de bebouwing van Zaanstad en in het Beusebos broedt Sperwer. Huismus broedt vooral op en rond de erven dichtbij het plangebied.

Het plangebied bevat geen locaties die geschikt zijn voor jaarrond beschermde nesten van gebouwbroedende soorten. In de bomen in en nabij het plangebied zijn geen (potentiële) jaarrond beschermde nesten waargenomen. Nestlocaties of overige beschermde functies voor vogels met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten in het plangebied.

7.1.3 Grondgebonden zoogdieren

Nabij het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van Boomarter, Bunzing, Hermelijn, Noordse woelmuis, Waterspitsmuis, Wezel (NDFF 2007-2017).

Noordse Woelmuis is verspreid in het buitengebied rond de dijksecties aanwezig (NDFF 2007-2017). Het gehele plangebied ligt tussen populaties van de soort en op korte afstand buiten het plangebied zijn geschikte leefgebieden aanwezig, zoals rietzones langs boezems en natte graspercelen in de polder. Uitsluitend in sectie 5 is in het plangebied geschikt leefgebied aangetroffen voor territoria met verblijven. Het betreft rietland aan de overzijde van de teensloot.

Van Waterspitsmuis zijn enkele waarnemingen van levende dieren bekend in de polder. In het plangebied is geen geschikt leefgebied aangetroffen voor territoria met verblijven. Door het beheer van de dijk en teensloten ontbreken dekkingbiedende oeverranden als geschikt leefgebied. In sectie 5 is in het plangebied geschikt leefgebied aangetroffen voor territoria met verblijven. Het betreft rietland aan de overzijde van de teensloot.

Hermelijn komt wijdverspreid voor in de polder. Wezel is minder algemeen en van Bunzing zijn slechte enkele waarnemingen bekend buiten het plangebied (NDFF 2007- 2017). Geschikte verblijfsmogelijkheden voor de soorten zijn aangetroffen in rietlanden aan de overzijde van sectie 5 en in ruigtes langs secties 6 en 12. De onverharde gronden in het plangebied vormen zeer marginaal jachtgebied ten opzichte van optimale jachtgebieden in de polder en in buitendijkse rietlanden. Essentieel jachtgebied voor het voortbestaan van verblijven van Hermelijn, Wezel en Bunzing wordt hierdoor uitgesloten in het plangebied.

Boommarter is aangetroffen in het Beusebos nabij Purmerend. In het plangebied zijn geen verblijfsmogelijkheden of jachtgebieden aangetroffen voor de soort, zoals bossen. Voortplanting, verblijf en essentieel leefgebied van Boommarter wordt uitgesloten in het plangebied.

7.1.4 *Vleermuizen*

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de Baardvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis, Watervleermuis (NDFF 2007-2017).

In het plangebied zijn geen geschikte verblijfsmogelijkheden aangetroffen voor vleermuizen. Gebouwen vormen geen onderdeel van het plangebied en in bomen zijn geen geschikte holten aangetroffen. Verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten in het plangebied. Aanwezige bomen vormen geen aaneengesloten luwtebiedende elementen als mogelijke essentiële vliegroute of foerageergebied. De boezemvaarten en begeleiden de rietkragen langs het dijktraject kunnen voor vleermuizen functioneren als vliegroute tussen verblijven en waardevolle foerageergebieden buiten het plangebied, bijvoorbeeld tussen verblijven in woonkernen en de omliggende natuurgebieden. De boezemvaarten kunnen hierdoor van essentieel en onmisbaar belang zijn voor vleermuizen.

7.1.5 *Reptielen*

In het centrale en noordelijke deel van het Wormer- en Jisperveld komen Ringslangen voor (NDFF 2007-2017). In het plangebied zijn geen waarnemingen bekend.

In het plangebied zijn geen geschikte verblijfsmogelijkheden aangetroffen, zoals broeihopen. Daarnaast vormen de teensloten zeer marginaal jachtgebied ten opzichte van optimale jachtgebieden in de polder. Essentieel jachtgebied voor het voortbestaan van verblijven van Ringslang wordt hierdoor uitgesloten in het plangebied.

In Purmerend is één waarneming bekend van Muurhagedis. Muurhagedis komt in Nederland van nature alleen voor in Zuid Limburg. In het plangebied is geen geschikt leefgebied voor de soort aangetroffen, zoals zanderige of stenige zuidhellingen. Op basis van de verspreidingsgegevens en biotoopkenmerken wordt Muurhagedis uitgesloten in het plangebied.

7.1.6 *Amfibieën*

Nabij het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van Rugstreeppad en Vroedmeesterpad (NDFF 2007-2017).

Van Vroedmeesterpad betreft het enkele waarnemingen in het centrum van Jisp. Het betreft waarnemingen buiten natuurlijk verspreidingsgebied van de soort (verspreidingsatlas.nl). Geschikt voortplantingshabitat is niet aanwezig in de polder en in het plangebied. Op basis van de verspreidingsgegevens en biotoopkenmerken wordt de voortplanting en aanwezigheid van de soort in het plangebied uitgesloten.

In en op korte afstand van het plangebied zijn waarnemingen bekend van Rugstreeppad. Het betreft voornamelijk secties 1, 2 en 11 t/m 13. Nagenoeg alle teensloten in het plangebied vormen geschikt voortplantingswater voor de soort. Geschikt landhabitat met schuilmogelijkheden in vorstvrije en vergraafbare gronden is niet aangetroffen in het plangebied. Landverblijf wordt hierdoor niet verwacht in het plangebied.

7.1.7 Vissen

Nabij het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van Kleine modderkruiper, Rivierdonderpad en Bittervoorn (NDFF 2007-2017). In het plangebied zijn geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde vissen.

Tijdens het veldbezoek is Bittervoorn aangetroffen in teensloten in secties 5, 10 en 12. De soort kan in teensloten in deze secties voortplanten en overwinteren. Op basis van de verspreidingsgegevens en het veldbezoek worden overige soorten uitgesloten in het plangebied.

7.1.8 Overige soorten

Het plangebied ligt buiten bekend verspreidingsgebied van beschermde overige soorten (NDFF 2007-2017). In het plangebied is tevens geen geschikt biotoop aangetroffen voor de in de provincie voorkomende Platte schijfhoorn. Ook zijn er geen indicaties waargenomen voor overige beschermde soorten, zoals Krabbenscheervegetaties voor Groene glazenmaker en Gevlekte witsnuitlibel. Op basis van verspreidingsgegevens en biotoopkenmerken worden overige beschermde soorten uitgesloten in het plangebied.

7.1.9 Overzicht aanwezigheidsbeoordeling

Onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van de (mogelijk) aanwezige beschermde soorten en functies in het plangebied.

Tabel 10. Overzicht (mogelijk) aanwezige beschermde soorten en beschermde functies in het plangebied.

Soortgroep	(Mogelijk) aanwezige soort en functie	Sectie	Wnb ¹	Ffw ²
Vaatplanten	Rietorchis: standplaats	13	-	2
Vogels: nesten jaarrond beschermd	Geen	-	-	-
Vogels: overig	Divers: broedlocatie	alle	VR	Vogels
Grondgebonden zoogdieren	Wezel, Hermelijn, Bunzing: verblijf	5, 6, 12	NL	1
	Noordse Woelmuis: territoria met verblijf	5	HR	3
	Waterspitsmuis: territoria met verblijf	5	NL	3
Vleermuizen	Divers: essentiële vliegroute	alle	HR	3
Reptielen	Geen	-	-	-
Amfibieën	Rugstreeppad: voortplantingslocatie	alle	HR	3
Vissen	Bittervoorn	5, 10, 12	-	3
Overig	Geen	-	-	-

Ad 1. Beschermingscategorie Wet natuurbescherming: Vogelrichtlijnsoorten (VR) Habitatrichtlijnsoorten (HR), of Nationale andere soorten (NL).

Ad 2. Beschermingscategorie Flora- en faunawet: tabel 1, 2, 3 of vogels.

7.2 Effectbeoordeling en toetsing

In het plangebied kunnen beschermde soorten en functies voorkomen. Beoordeeld wordt of effecten van het project op beschermde soorten en functies te verwachten zijn, met inachtneming van een zorgvuldige uitvoering van het project in lijn met een goedgekeurde gedragscode voor de Waterschappen. Tot inwerkingtreding van een gedragscode Wet natuurbescherming blijft de gedragscode Flora- en faunawet (Unie van Waterschappen, 2012) van kracht.

7.2.1 Rietorchis

In sectie 13 is een standplaats van Rietorchis bekend. De soort is niet meer beschermd onder de Wet natuurbescherming, waardoor er geen dreigende overtreding van een verbodsbepaling is. Om het project in lijn met de gedragscode Flora- en faunawet voor de Waterschappen uit te voeren zijn soortgerichte maatregelen van toepassing:

- Spaar de Rietorchis in sectie 13. Dit is mogelijk door de standplaats te mijden of door aanwezige planten te verplaatsen.

7.2.2 *Broedvogels*

In en nabij het gehele plangebied kunnen vogels broeden. De meeste vogels broeden in de periode 15 maart t/m 15 juli. Het beschadigen of vernietigen van broedgevallen betreft een overtreding van de Wet natuurbescherming.

Door een zorgvuldige uitvoering van het project in lijn met een gedragscode wordt verstoring van broedende vogels voorkomen:

- Voer het project bij voorkeur uit in de periode augustus t/m februari of controleer in de periode maart t/m juli op broedgevallen en mijdt deze.

Overtreding van verbodsbepalingen wordt hierdoor uitgesloten.

7.2.3 *Wezel, Hermelijn en Bunzing*

In secties 5, 6 en 12 kunnen Wezel, Hermelijn en Bunzing verblijven in dekkingbiedende ruigten, struweel en rietland. Het verwonden en doden van exemplaren en het beschadigen of vernietigen van verblijven van Wezel, Hermelijn en Bunzing betreft een overtreding van de Wet natuurbescherming.

Door een zorgvuldige uitvoering van het project in lijn met een gedragscode wordt het verwonden en doden van dieren uitgesloten:

- Voer werkzaamheden in dekkingbiedende ruigten, struweel en rietland in secties 5, 6 en 12 uit in de periode september t/m februari en behoud te allen tijde een vluchtweg voor dieren.

Door het rooien en vergraven van de potentiële verblijven kunnen de verblijven ongeschikt worden en verloren gaan.

7.2.4 *Noordse woelmuis en Waterspitsmuis*

In sectie 5 kunnen territoria met verblijven van Noordse woelmuis en Waterspitsmuis aanwezig zijn in een rietland aan de overzijde van de teensloot. Het verwonden en doden van exemplaren en het beschadigen of vernietigen van verblijven van Noordse woelmuis en Waterspitsmuis betreft een overtreding van de Wet natuurbescherming.

Bij het verleggen van de teensloot zal de nieuwe teensloot ter plaatse van het rietland komen te liggen. Het vergraven van het rietland kan leiden tot het beschadigen of vernietigen van verblijven en het verwonden en doden van exemplaren van Noordse woelmuis en Waterspitsmuis.

7.2.5 *Vleermuizen*

De boezemvaarten langs het plangebied kunnen van essentiële waarde zijn als vliegroute en foerageergebied voor vleermuizen die buiten het plangebied verblijven. Het beschadigen of vernietigen van verblijven van vleermuizen betreft een overtreding van de Wet natuurbescherming, ook als verblijven buiten het plangebied liggen en aangetast raken door effecten op essentiële vliegroutes of essentieel leefgebied.

Door het ontbreken van werkzaamheden in de boezemvaarten leidt het project niet tot een directe aantasting van vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen. Door een zorgvuldige uitvoering in lijn met een gedragscode wordt het beschadigen of vernietigen van essentieel leefgebied voor vleermuisverblijven buiten het plangebied voorkomen:

- Richt geen continue verlichting op de boezemvaarten tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april t/m oktober.

Overtreding van verbodsbepalingen wordt hierdoor uitgesloten.

7.2.6 *Rugstreeppad*

In de teensloten in het plangebied kan Rugstreeppad voortplanten. Het verwonden en doden van exemplaren en het beschadigen of vernietigen van verblijven van Rugstreeppad betreft een overtreding van de Wet natuurbescherming.

Door een zorgvuldige uitvoering van het project wordt het verwonden en doden van dieren uitgesloten:

- Voer werkzaamheden in teensloten uit in de periode september t/m maart.

Momenteel is niet inzichtelijk of de nieuwe watergang in sectie 5 of de waterbodemverbetering in alle secties leidt tot het verloren gaan van voortplantingswateren. Hierdoor kan het project leiden tot het beschadigen of vernietigen van voortplantingswateren.

7.2.7 *Bittervoorn*

In de teensloten in secties 5, 10 en 12 is Bittervoorn aanwezig. De soort is niet meer beschermd onder de Wet natuurbescherming, waardoor er geen dreigende overtreding van een verbodsbepaling is. Om het project in lijn met de gedragscode Flora- en faunawet voor de Waterschappen uit te voeren zijn soortgerichte maatregelen van toepassing:

- Voer werkzaamheden in de teensloten in secties 5, 10 en 12 uit in de periode september t/m maart en mits er geen ijsgang is.

8 Conclusies

8.1 Natura 2000

Negatieve effecten van het project op het Natura 2000-gebied 'Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder' kunnen op voorhand niet uitgesloten worden (Tabel 6). Voor de soorten geldt geen knelpunt voor het behalen van de instandhoudingsdoelen in de komende beheerperiode van het Natura 2000-beheerplan. Significante negatieve effecten zijn hierdoor niet te verwachten. Overige negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten. Ook is er geen sprake van mogelijke cumulatie.

Herhaling Tabel 6. Overzicht mogelijke negatieve effecten op Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder.

	Sectie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Habitattypen	Alle													
Habitatsoorten (leefgebied)	Kleine modderkruiper													
	Bittervoorn													
	Rivierdonderpad													
	Meervleermuis													
	Noordse woelmuis													
Broedvogels	Kemphaan													
	Roerdomp													
	Rietzanger													
Niet-broedvogels	Smient													
	Slobeend													
	Grutto													

Mogelijke verstoring tijdens de uitvoering

Mogelijk permanent verlies habitat/broedbiotoop

Voor de negatieve effecten is een vergunning nodig van het bevoegd gezag: de provincie Noord-Holland. Momenteel zijn de effecten echter nog niet voldoende inzichtelijk voor het starten van een vergunningprocedure. Om vergunning aan te kunnen vragen is een uitgewerkte toetsing nodig, een zogeheten passende beoordeling. Hierbij moeten o.a. de dijkverbeteringsmaatregelen en uitvoeringsperioden bekend zijn.

NB. Bij de effectenanalyse is reeds uitgegaan van een zorgvuldige uitvoering in lijn met de soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming. De maatregelen (zie paragraaf 8.3.1) kunnen hierdoor ook van belang zijn bij de gebiedsbescherming.

8.2 Natuurnetwerk Nederland en Weidevogelleefgebied

In sectie 5 leidt het verplaatsen van de teensloot tot areaalverlies van de beheertypen "N13.01 Vochtig weidevogelgrasland" en "N06.01 Veenmosrietland en moerasheide" in het Natuurnetwerk Nederland. Hiervoor kan ontheffingplicht en compensatieplicht gelden. Aanbevolen wordt om hierover een vooroverleg te voeren met het bevoegd gezag: de provincie Noord-Holland.

NB. Bij de effectenanalyse is reeds uitgegaan van een zorgvuldige uitvoering in lijn met de soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming. De maatregelen (zie paragraaf 8.3.1) kunnen hierdoor ook van belang zijn bij de gebiedsbescherming.

Overige negatieve effecten op het Natuurnetwerk Nederland en negatieve effecten op Weidevogelleefgebied zijn uitgesloten.

8.3 Soortenbescherming

Onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van de beschermde soorten in het plan-gebied en de mogelijke effecten op de soorten.

Tabel 11. Conclusies toetsing Soortenbescherming.

Soortgroep	Dreigende overtreding Wet natuurbescherming	Sectie	Wnb ¹	Ffw ²
Vaatplanten	Rietorchis: geen (verplichting Ffw) ³	13	-	2
Vogels: nesten jaar-rond beschermd	Geen	-	-	-
Vogels: overig	Diverse soorten: geen ³	alle	VR	Vogels
Grondgebonden zoogdieren	Wezel, Hermelijn, Buning: beschadigen/vernietigen verblijf ³	5, 6, 12	NL	1
	Noordse Woelmuis: beschadigen/vernietigen verblijf ³	5	HR	3
	Waterspitsmuis: beschadigen/vernietigen verblijf ³	5	NL	3
Vleermuizen	Diverse soorten: geen	alle	HR	3
Reptielen	Geen	-	-	-
Amfibieën	Rugstreeppad: beschadigen/vernietigen voortplantingswater ³	alle	HR	3
Vissen	Bittervoorn: geen (verplichting Ffw) ³	5, 10, 12	-	3
Overig	Geen	-	-	-

Ad 1. Beschermingscategorie Wet natuurbescherming: Vogelrichtlijnsoorten (VR) Habitatrichtlijnsoorten (HR), of Nationale andere soorten (NL).

Ad 2. Beschermingscategorie Flora- en faunawet: tabel 1, 2, 3 of vogels.

Ad 3. Met inachtneming van de uitvoering van de maatregelen in paragraaf 8.3.1.

8.3.1 Aanbevelingen maatregelen

Een aantal negatieve effecten zijn op eenvoudige wijze te voorkomen. Ontheffing voor het niet uitvoeren van deze maatregelen is in de regel niet mogelijk, omdat de maatregelen in principe altijd getroffen kunnen worden. Aanbevolen wordt om de volgende maatregelen te treffen:

- Spaar de Rietorchis in sectie 13. Dit is mogelijk door de standplaats te mijden of door aanwezige planten te verplaatsen. Zodoende wordt het beschadigen en vernietigen van de standplaats voorkomen.
- Voer het project bij voorkeur uit in de periode augustus t/m februari of controleer in de periode maart t/m juli op broedgevallen van vogels en mijd deze. Zodoende wordt het beschadigen en vernietigen van broedgevallen voorkomen.
- Voer werkzaamheden in dekkingbiedende ruigten, struweel en rietland in secties 5, 6 en 12 uit in de periode september t/m februari en behoud te allen tijde een vluchtweg voor dieren. Zodoende wordt het verwonden en doden van individuen van Wezel, Hermelijn en Buning voorkomen.
- Richt geen continue verlichting op de boezemvaarten tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april t/m oktober. Zodoende wordt het beschadigen en vernietigen van vleermuisverblijven buiten het plangebied voorkomen.
- Voer werkzaamheden in teensloten uit in de periode september t/m maart. Zodoende wordt het verwonden en doden van individuen van Rugstreeppad voorkomen.
- Voer werkzaamheden in de teensloten in secties 5, 10 en 12 uit in de periode september t/m maart en mits er geen ijsgang is. Zodoende wordt het verwonden en doden van individuen van Bittervoorn voorkomen.

8.3.2 Nader onderzoek en ontheffingplicht

Voor overtreding van de verbodsbepalingen in **Tabel 11** is een ontheffing nodig van de Wet natuurbescherming. De aanwezigheid van beschermde functies is momenteel onvoldoende inzichtelijk om een ontheffingaanvraag in te kunnen dienen. Om deze reden wordt het volgende nader onderzoek aanbevolen:

- Wezel, Hermelijn en Bunzing: verblijfplaatsen in secties 5, 6 en 12;
- Noordse woelmuis en Waterspitsmuis: verblijven en aanwezigheid in sectie 5.
- Rugstreeppad: voortplantingswater in teensloten in alle secties.

8.3.3 Melding

Voor vrijgestelde soorten geldt een meldingsplicht (Provincie Noord-Holland, 2016a). Op basis van de verspreidingsgegevens en biotoopkenmerken kunnen dieren en verblijven van vrijgestelde soorten uit onderstaande tabel aanwezig zijn.

Tabel 12. Verwachting vrijgestelde soorten in het plangebied.

Soortgroep	Soort
Grondgebonden zoogdieren	Dwergmuis, Veldmuis, Bosmuis, Rosse woelmuis, Huisspitsmuis, Bosspitsmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Woelrat, Konijn, Haas, Vos
Amfibieën	Meerkikker, Middelste groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander

9 Bronnen

Baas, T., R. van 't Veer en E. Thomassen, 2008. *Soorten van het soortenbeleid 2007-2013 in de provincie Noord-Holland*. Landschap Noord-Holland.

Boerema, L, E.T. de Jong & T.H.H.A. van der Schoot. 2012 *Natuur en Ruimte*. Berghauser Pont Publishing 2012.

Boesveld, A., A.W. Gmelig Meyling & I. van Lente, 2011. *Verspreidingsonderzoek mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Resultaten van het inventarisatiejaar 2010. Platte schijfhoren Anisus vorticulus*. Stichting Anemoon.

Graveland, J., 1997. *Dichtheid en nestsucces van Kleine karekiet en Rietzanger in jong en overjarig riet*. Limosa 70 (1997) 151-162.

Herder, J.E. (red.) 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting Ravon, Nijmegen.

Herder, J.E., J. Kranenbarg, D.M. Hoogeboom, J. Hamers & K. Dekker (red.), 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting Ravon, Nijmegen.

Provincie Noord-Holland, 2016a. *Besluit 62B van Provinciale Staten van Noord-Holland tot vaststelling van de Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland*.

Provincie Noord-Holland, 2016b. *Natura 2000-beheerplan Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder 2016-2022*. Vastgesteld op 29 december 2016.

Provincie Noord-Holland, 2016c. *Natura 2000-beheerplan Polder Westzaan 2016-2022*. oktober 2016.

Provincie Noord-Holland, 2016d. *Natuurbeheerplan 2017 Noord-Holland*. Uitgave Provincie Noord-Holland. <http://maps.noord-holland.nl/natuurbeheerplan/>

Provincie Noord-Holland, 2016e. *Natura 2000-beheerplan IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske 2016-2022*. Vastgesteld op 29 december 2016.

Provincie Noord-Holland, 2016f. *Natura 2000-beheerplan Eilandspolder 2016-2022*. Vastgesteld op 29 december 2016.

Provincie Noord-Holland, 2017. *Structuurvisie 2015-2040*. <http://maps.noord-holland.nl/structuurvisie2040/>

Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek, P.J. Zomerdijk, 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland & Landschap Noord-Holland, Heiloo.

Veer, R. van 't & C.J. G. Scharringa 2008. *Weidevogelonderzoek Laag Holland 2006. Analyse en interpretatie van de aangetroffen soorten, aantallen en dichtheden in 30.000 hectare weidevogelgebied*. Landschap Noord-Holland, Castricum.

Unie van Waterschappen. 2012. *Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen*.

Websites

<http://ndff-ecogrid.nl> (NDFF)

<http://www.synbiosys.alterra.nl/> (Natura 2000, Ministerie van Economische Zaken)

<http://verspreidingsatlas.nl>

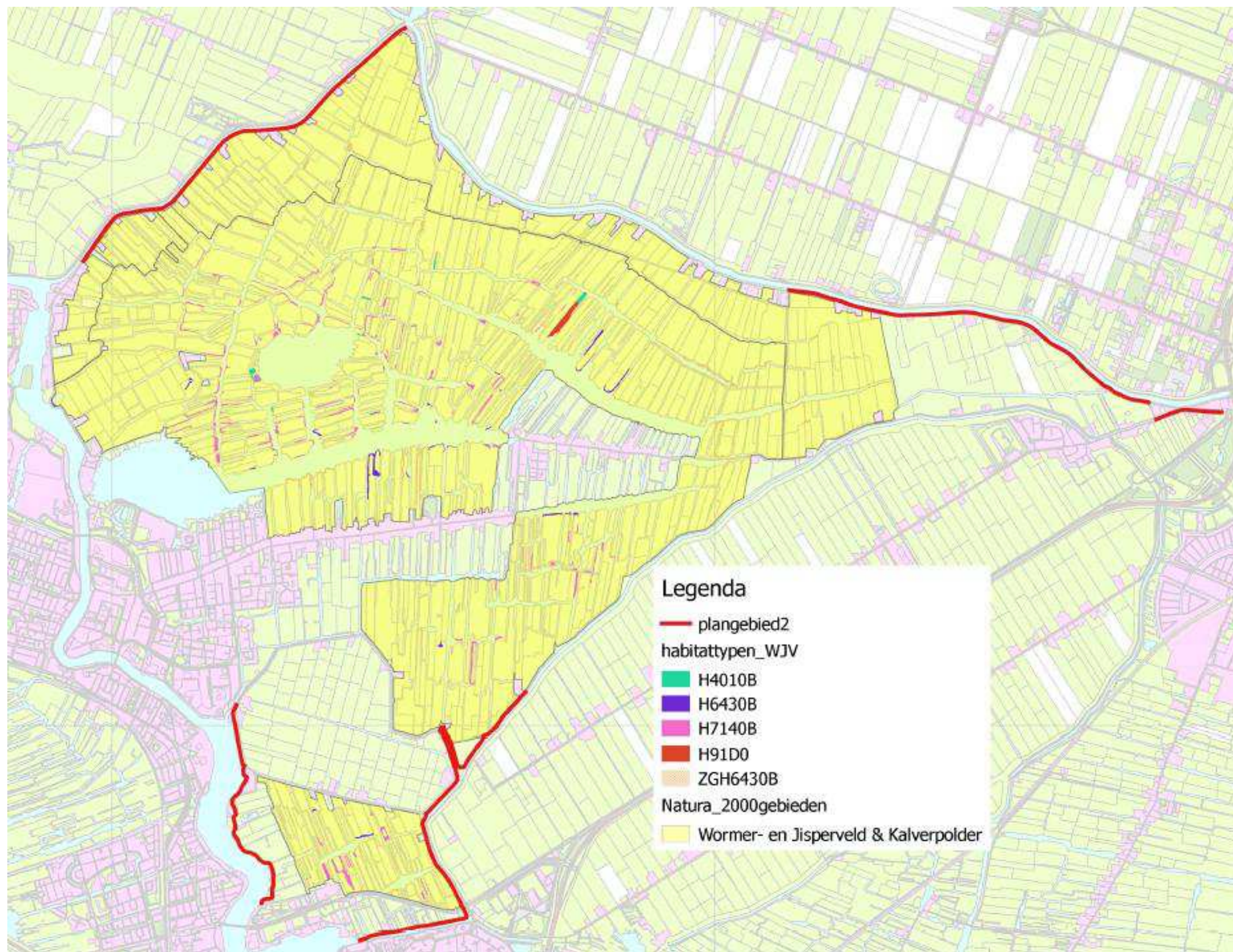
[Kennisdocumenten BIJ12](#)

<https://toekomstzaanseschans.zaanstad.nl/proces-en-planning>

Bijlage 1 Habitattypen Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder

Bron: Gegevensleverantie Provincie Noord-Holland 2016.

Bijlage 2 Habitatsoorten en vogels

Bron: Natura 2000 Beheerplan (provincie Noord-Holland, 2016b)
Secties 1, 2 (gedeeltelijk), 5 en 10 (gedeeltelijk) zijn ingetekend.

